

DISSABTE, 9 DE JUNY DEL 2018

ara criatures

CELIAATSET

LES MILLORS HORES DEL DIA

LA IMPORTÀNCIA DE COMPARTIR
TEMPS DE LLEURE AMB LA CANALLA

P. 6-7

EL PARE QUE ET VA MATRICULAR DIA DE PLATJA

Ja sé que anem molt tard, que a hores d'ara molts de vosaltres ja teniu la pell torrada i heu tastat el gust salat de l'aigua. Nosaltres no, nosaltres estem blanc filats i l'única cosa salada que hem tastat els últims mesos és un bacallà amb tòmaquet boníssim que ens va fer la meva dona per dinar. I és que viure prop de Londres ja ho té això; els parcs són verds i inabastables però no tenim platja. Podríem anar a la costa però, francament, no és el mateix. D'entrada, l'aigua té un color marronós poc encomanadís, una mica com si et banyessis en un toll d'aigua enfangat. Després has de lluitar amb les pedres punxegudes que et fan caminar com un imitador de Chiquito de la Calzada i, finalment, si has sigut prou valent per arribar a l'aigua i has sabut superar totes les trampes, la temperatura del mar et fa anar corrent a comprar el vestit de neoprè més proper, costi el que costi.

Per tot això, i també perquè ens enyorem una mica, frisàvem amb aquests quatre dies d'escapada i amb la possibilitat de fer el nostre primer bany. L'arena daurada i la tebior de l'aigua, aquella poca fondària tan mediterrània que fa que caminis cinquanta metres dins el mar i encara no t'arribi l'aigua al banyador. Llàstima que els primers dies no tinguéssim ni un moment per fer una escapada, que si anar a veure els pares, que si el sopar pendent, que si portar el nen a casa dels amics que tant l'enyoren. Ja se sap, quan vens pocs dies a Catalunya, els compromisos se't mengen tot el temps que, en teoria, tens per no fer res. Això sí, aquest diumenge passat vam reservar tot el matí per poder fer bronzo a la platja. Anàvem preparats amb tota la parafernàlia: les tovalloles *king size*, ulleres per bussejar (bé, el nen i la dona en portaven, jo soc d'aquells que si fiquen el cap sota l'aigua s'ofeguen), matalàs inflable amb forma d'animaló i crema protectora especial per a pells britànica-ment lletoses. Sabíem que seria inoblidable i ho va ser. No vam durar ni deu minuts. Una medusa antibritànica li va fotre tal mossegada al nen que vam haver de sortir disparats cap a urgències. No vam necessitar cap sirena, els udols d'ell ja feien que tots els cotxes ens cedissin el pas. No sé per què, però em sembla que ens espera un estiu més de piscina.✱

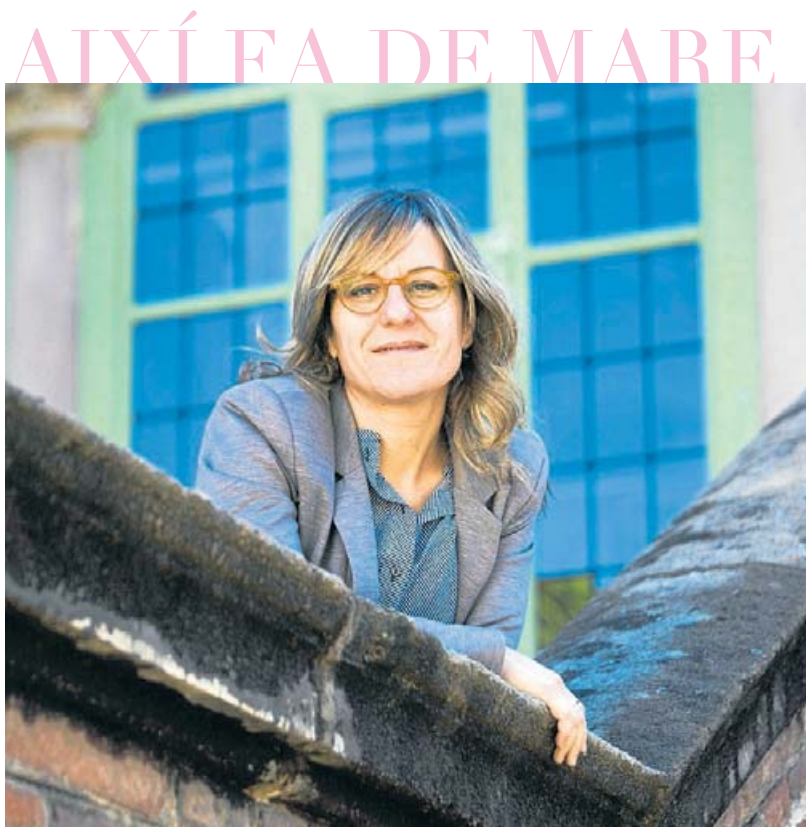
LLUÍS GAVALDRÀ
Cantant

DIRECTORA
Esther Vera
DIRECTOR FUNDADOR
Carles Capdevila

SUBDIRECTOR Jordi Cortada
COORDINACIÓ Aure Farran
DIRECTORA D'ART
Cristina Córdoba

EDICIÓ Rosa Rodon
FOTOGRAFIA Xavier Bertral
i Ruth Marigot
LLENGUA Albert Pla

ARA
C/ Diputació, 119. 08015 Barcelona
Telèfon: 93 202 95 95
Correu electrònic: info@ara.cat

PERE VIRGILI

MARIA PORTELLA “LA REALITAT ES POT VEURE DE MOLTES MANERES”

FRANCESC ORTEU

Vam patir bastant amb l'escolarització del Roger i fins fa tres anys no vam saber que era autista. El seu és un autisme d'alt funcionament: té dificultats de comunicació, altes capacitats intel·lectuals, episodis de desregulació emocional i poques alteracions de conducta. És un nen especial i desperta molta tendresa perquè és transparent, amb una gran ingenuïtat, cosa que el fa vulnerable.

I com és viure amb el Roger?
És un repte diari. No hi ha treva. Necessita que li anticipem què passarà. Rarament podem improvisar perquè es desregula. He reflexionat molt sobre com funciona el seu cervell, tan capaç i tan rígid alhora.

Posa-me'n un exemple.
Fa uns dies ens va sorprendre al seu pare i a mi. Té un do amb el piano. Ens va dir: “Us tocaré un preludi de Bach com si fos una jugada de futbol”. Va ser preciós. Mentre tocava anava re-

transmetent el partit que havien fet al pati, lligant allò que deia als moviments de la peça. Va ser fascinant.

Genial.
De l'autisme em fascina tot. Però sobretot em meravel·la constatar com pot variar la percepció que tenim del nostre entorn. És clar que cada persona es mira les coses des de la seva perspectiva, però amb el meu fill he constatat que la realitat es pot veure de moltes més maneres de les que podem arribar a imaginar.

Per exemple.
Classifica tot allò que percep, les persones, els dies de la setmana, els àpats, amb una lògica particular, molt matemàtica, basada en rànquings. A més, la seva percepció del món és més honesta. És capaç de veure en les coses detalls sorprenents.

Què et fa patir ara?
El futur que tindrà com a persona adulta. Ara fa sisè i aviat hau-

Neuropsicòloga i mare del Roger, de 10 anys. És cap del Grup de Recerca en Trastorns Psiquiàtrics i Co-IP del G21 del Cibersam, publica ‘Mundos invisibles, el espectro autista explicado por una madre neurocientífica’ (Tibidabo)

rà d'anar a l'institut. Amb els companys d'escola és feliç, el coneixen i l'accepten. Però quan es faci gran s'haurà d'enfrontar a situacions a les quals no podrem arribar els pares o els professionals; potser ho tindrà més difícil.

Com serà la seva adolescència?
Un nen autista creix com qual-sevol altre, es fa alt i el seu cervell va establint connexions. A diferència d'altres nens, aquestes connexions no conformen les mateixes xarxes neuronals, i això implica un ventall de comportaments intel·lectuals i emocionals diferents. Els canvis en la pubertat, amb la conseqüent reorganització cerebral, sovint es veuen com una interrupció en l'evolució dels nens i nenes autistes, i es poden accentuar algunes de les seves dificultats. Els sistemes de comunicació dels adolescents es regeixen per unes regles noves i no els resulta fàcil adaptar-s'hi.

Què et fa riure?
Les paraules que s'inventa quan no troba la paraula exacta per dir allò que intenta expressar, com ara *fastigustesa*, *disfrutació* o *error copal*.

Oh! M'encanten! Què és un error copal?
Un error que comet només un cop, fent una cosa que no vol dir que no sàpiga fer. Un dia vam anar al pediatre, i quan li va demanar com estava, va dir: “Vitalment estic bé, però em fa mal el coll”. Se'm va dibuixar un gran somriure d'orgull.✱

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Ribera d'Ebre, una escapada per compartir en família!

Començarem recomanant la visita al Castell i al nucli antic de Miravet, un dels patrimonis històrics més emblemàtics de la comarca. Els més petits poden conèixer la història mentre imaginem com eren aquells temps de cavallers i conquestes, visitant les muralles, les cavallerisses i la resta d'estances d'aquesta fortalesa templera del segle XII. D'altra banda, el Cap de la Vila (el nucli històric de Miravet) és també una visita molt entretinguda. Miravet té tam-

bé una llarga tradició de ceràmica i ofereix l'opció de visitar les seves cantereries, on veureu com treballen i, fins i tot, tindreu l'oportunitat de fer algun taller de fang.

De la història passem a la natura tot visitant la Reserva Natural de Sebes. Aquesta impressionant reserva natural és una de les visites que més agrada a les famílies, ja que hi ha diversos espais dels quals que els nens en gaudeixen molt,

La Ribera d'Ebre és una destinació ideal per gaudir de l'esport, la història i la natura

com anar a tocar els cavalls blancs de la Camarga francesa; els observatoris dels ocells, o l'espai habilitat per a la nidificació de les cigonyes. D'altra banda, al Centre d'Interpretació del Camí de Sirga podreu conèixer més sobre la història dels usos del riu.

Seguim amb la natura i ens endinsem al riu Ebre. Per viure el riu des de dins podeu realitzar la vostra "aventura" en piragua o caiac. Hi ha empreses que es dediquen al lloguer de piragües i que disposen de monitors que us ensenyaran tot allò necessari per a gaudir de l'experiència sense cap risc. Els més petits podran fer-ho tanmateix en companyia dels pares.

Ja ho sabeu, doncs, aquest estiu per gaudir en família, aneu a la Ribera d'Ebre!

D'altra banda, per a aquelles famílies que prefereixin fer una passejada amb més calma i gaudir del paisatge, poden fer-ho pujant al llagut Lo Roget.

Finalment, us recomanem gaudir de la gastronomia de la Ribera d'Ebre. Pels que no la coneixeu, us encoratgem a tastar el seu plat tradicional per excel·lència, la clotxa. Els adults gaudiran dels bons vins i olis de la comarca. Per

acabar amb unes bones postres, tasteu la fruita dolça de pinyol o els pastissos.

CONSELL COMARCAL DE LA RIBERA D'EBRE
www.turismeriberaebre.org

PATRONAT DE TURISME TERRES DE L'EBRE
www.terresdelebre.travel

ESPECIAL VACANCES D'ESTIU A ANDORRA NATURA I CULTURA

PER 55€

PER PERSONA I DIA EN MITJA PENSIÓ

INCLOU: Bus turístic a la Vall d'Incles, Telecabina de Canillo, Palau de Gel, Parc d'animals...

Reserves: bookingski@plazandorra.com · T.: +376 739 444

A PARTIR DE 40€

PER PERSONA I DIA AMB ALLOTJAMENT I ESMORZAR

INCLOU: 1 motxilla i 1 brúixola de regal, Guia de rutes de muntanya per la Vall d'Ordino, descompte del 50% en museus, ...

Reserves: bookingmu@plazandorra.com · T.: +376 749 020

www.plazandorra.com

LA PITJOR MARE DEL MÓN DE NOU, #ONSONELSHOMES?

ANNA MANSO

Mare, escriptora i guionista

I Fa pocs dies vaig fer l'última conferència *Pares i mares imperfectes* del curs. Va ser a Guissona, i vam riure i vam celebrar la imperfecció en la bona companyia d'un grup de progenitores. Els progenitors hi estaven igualment convidats, però es veu que aquell dia no s'ho van poder arreglar per venir. No era el primer cop que em passava. Hi va haver un dia en què només hi va assistir un progenitor i la resta eren tot dones. Donava la casualitat que per la tele, en aquell mateix moment, es retransmetia un partit del Barça de la Champions (total, perquè després s'esdevingués el desastre romà...). I, en general, si els progenitors hi assisteixen sempre és en una proporció molt inferior. El pitjor és que quan això passa no em sorprèn, i que quan es produeix l'excepció i la presència de progenito-

res i progenitors és paritària ho celebro amb la mateixa alegria que em produeix obrir la porta de casa i veure penjades les motxilles dels menors i la major d'edat a càrrec (MEC) al seu lloc. Tot i que hauria de ser normal, no ho és. I em preocupa.

He pensat que potser estic cometent un error de màrqueting i comunicació. I que en lloc de *Pares i mares imperfectes* la conferència s'hauria de titular *Mares imperfectes i pares imperfectes i enrotllats*. Però em nego a fer-los la pilota. I, a més, les progenitores que assisteixen a la meva conferència en són molt, d'enrotllades! M'expliquen misèries, riem per veure qui és més imperfecta, i al final m'aplaudeixen! Potser seria millor titular-la *Mares i pares imperfectes, retransmissió esportiva via Twitter*, però em sembla massa fàcil i condescendent. O potser *Mares imperfectes i pares susceptibles*. No. Encara millor: *Pares imperfectes, feu el refotut favor de venir, que per alguna cosa us esmento al títol de la conferència. Mares, gràcies per ser-hi*.

Com que també visito escoles i instituts, he parlat de l'estrany fenomen d'absències paternes amb mestres i professors. Totes em diuen el mateix. Cada cop hi ha més pares que venen a reunions i conferències, però són massa pocs. El normal és que de l'educació, tant del dia a dia com de les coses extraordinàries, se n'ocupin les progenitores. D'informar-se, d'organitzar, d'implicar-se, d'anar aquí i allà... Per molt que a les sortides de les escoles cada cop hi hagi més senyors, no són suficients. L'educació continua sent cosa de les progenitores per una aclaparadora majoria (els progenitors que ho fan bé i tal no cal que em diguin que ells ho fan bé, ja he aclarit que en prenc nota, però insisteixo, encara són una clara minoria).

Aquest curs que ha vingut carregat d'actualitat política també ha sigut el del 8 de març més multitudinari que he viscut mai. Les dones n'estem fins als ovaris de tanta càrrega. Compartim-la (i riguem junts a la meva conferència). Però ja.✖

NO SEMPRE TINC COSES A DIR

DONEU-VOS DE BAIXA DE L'ESCOLA DEL BULLYING'

Tots tenim molt clar que el *bullying*, l'assetjament escolar, és terrible. I estem disposats a condemnar-lo sense reserves. Però combatre'l... ai, amics! Això no és tan senzill, perquè l'assetjament és molt mediàtic i per resoldre'l se'ns acudeixen solucions evidents... que no funcionen. I llavors queda clar que en realitat no estem disposats a fer el que calgui per prevenir-lo i tractar-lo. I què cal fer? Doncs, per exemple, donar-nos de baixa de l'*escola del bullying*, que té assignatures on ens matriculem amb entusiasme digne de millor causa:

Decibels esportius: Esport escolar amb crits cap als contrincants, els jugadors propis, els entrenadors d'un equip i de l'altre, l'àrbitre...

Discussions entre veïns (teoria i pràctica): Aquells comentaris a peu d'ascensor i aquelles reunions de la comunitat de veïns on surt la part més mesquineta i miserable de tanta gent...

Introducció a *Fast and furious*: Conducció temerària i impacient, amb aquells crits que (afortunadament) no arriben a sentir els seus destinataris però (malauradament) sí que senten els fills que viatgen al seient del darrere...

Tertulologia: Llançament d'opinions farcides d'insults i arrebossades de crits en directe o per WhatsApp...

Reproducció i creació d'acudits masclistes, racistes, xenòfobs, homòfobs... Recordeu aquells expositors de cassets de les benzineres amb acudits de *ganguosos*, de *mariquitas*, etc.? Doncs ja no n'hi ha. I està molt bé que sigui així.

Antropologia de les novatades: Sí, se'n fan. A carreres universitàries amb alumnes que són la flor i nata del món acadèmic... però on sempre hi ha alumnes disposats a vexar els de primer curs.

Hiperviolència en pantalla: No, els videojocs no fan els nostres fills violents, però banalitzen la violència. Com ho fa aquella pel·lícula, i aquella sèrie...

Per això resulta desesperant quan qui ha de protegir i servir colpeja gent indefensa amb violència desproporcionada, i quan qui ha d'impartir justícia és injust i arbitrari, perquè això legítima, justifica i beneeix l'assetjament; diu a fills i alumnes: "Sigues agressiu i triomfaràs!" No sempre tinc coses a dir, però això sí que us ho diré: doneu-vos de baixa de l'*escola del bullying*, per coherència, perquè cal conviure amb la gent i desmuntar l'assetjament!✖

JUANJO FERNÁNDEZ

Consultor pedagògic

Descobrir en família

Cim d'Àligues permet conèixer les peculiaritats d'aquestes aus i presenciar el seu vol en llibertat, proposta que engresca grans i petits

A la natura, les aus rapinyaires són difícils de veure i, per tant, descobrir els seus trets principals a través de les visites que el centre d'estudi Cim d'Àligues, ubicat a Sant Feliu de Codines, organitza esdevé tota una aventura per aquelles famílies que vulguin conèixer de prop àligues, mussols, falcons, voltors, milans, secretaris, etc. L'activitat consta de dues parts, una visita comentada a la zona de gàbies i els vols en llibertat que es desenvolupen en un mirador natural.

Tal com destaca Rafael Farriols, de Cim d'Àligues, es tracta d'una experiència "adient per a totes les edats i que emprà un vocabulari planer i entenedor". A la zona de l'aviari, s'introdueixen conceptes clau com l'alimentació, comportament, espècies autòctones,

hàbitats que ocupen, etc., un moment de descoberta que fascina els petits, als quals els sorprèn, sobretot, "les diferències que hi ha entre les rapinyaires diür-

La possibilitat de veure volar les aus en unes grades a l'aire lliure dalt d'una cinglera fa tenir la sensació d'acompanyar-les en el seu vol

nes, nocturnes i els carronyers, així com els diferents tipus de vol, que van des del vol del xoriguer tan característic, fent l'aleta, al dels falcons, que fan picats verticals movent les ales i que, juntament amb la seva pròpia inèrcia, generen una propulsió a velocitats espectaculars, passant pel vol silenciós de l'òliba", apunta Farriols.

Sensibilització i respecte per la natura

"La possibilitat de veure volar les aus en unes grades a l'aire lliure -prosegueix Farriols-, dalt d'una cinglera dona la sensació d'acompanyar-les en el seu vol". Durant la demostració, el públic té l'oportunitat d'observar-les de ben a prop, fent vols de puny a puny dels cuidadors, volant per sobre dels seus caps o bé allunyant-se cap a la vall que queda al davant.

La proposta de Cim d'Àligues té tanmateix un marcat caràcter divulgatiu en fer èmfasi en el respecte per la natura. Per tal d'aconseguir aquesta sensibilització el centre ha creat uns programes educatius adreçats

als grups escolars que els visita. Uns continguts que es treballen a través de quaderns de treball elaborats segons quatre nivells de comprensió. "La nostra tasca amb aquests grups es centra especialment en l'estudi i apropament vers les aus rapinyaires, sense oblidar-nos de la resta d'elements que formen l'ecosistema i la seva relació", conclou Farriols.

www.cimdaligues.com

Per a més informació:

www.elvendrellturistic.com, al tel. 977 680 010 o a turisme@elvendrell.net

elV
Tot l'any!

Portada

Passar temps en família és enriquidor i important per a tothom. Però tot s'hi val? Improvisem o ens organitzem? Ara que s'acosten les vacances, pensem-hi!

TEMPS DE LLEURE AMB LA CANALLA

OLGA VALLEJO

A la Mar, al José Luis i als seus fills, el Pau i el Jan, els agrada la natura, visitar museus, assolir algun repte i passar-s'ho bé. Aquí els veiem al Parc de Torreblanca. CÈLIA ATSET

El lleure familiar són les estones de temps lliure i esbarjo que es tenen en família. No cal que siguin superactivitats organitzades ni planificades amb antelació, pot ser seure al sofà, passar-nos-ho bé junts fent-nos pessigolles o mirar a l'infinit en silenci. “Moments de connexió en família passant una bona estona, deixant de banda horaris i obligacions”, explica Carla Ribas Bosch, psicòloga infantil i juvenil al Gabinet Psicològic Mataró (www.gabinetpsicologicmataro.com). Entén que el lleure familiar ha de tenir un caràcter lliure i desinteressat en el qual la prioritat és estar en família.

Passar temps en família és important per a la canalla i per als pares. Amalia Gordóvil Merino, doctora en psicologia, col·laboradora dels estudis de psicologia i ciències de l'educació de la UOC i psicòloga infantojuvenil i familiar al centre GRAT (www.centregrat.com), recorda que l'autoestima es comença a construir des de la infantesa, a partir dels missatges que ens envien les persones significatives del nostre entorn, sobretot els pares. Assegura que aquest temps de lleure en

família és un bon moment per passar-nos-ho bé, “en què enfortim missatges sobre el que ens agrada dels nostres fills i demostrem com són d'importants per a nosaltres”. “Dedicar-los el nostre temps és un dels millors regals que els podem fer”, comenta.

L'Assun aprofita per estar tant com pot amb el seu fill Marc (5). Comparteix la custòdia amb el pare de la criatura i, sobretot des que es van separar, ara fa dos anys, diu que valora especialment les estones que passen junts: “Quan vivíem tots tres junts programàvem més el temps lliure i pensàvem en activitats que agradessin al petit –parc, titelles, ludoteques–, però ara prefereixo pautar-ho menys, ja tenim prou pautada la resta del temps”. Reconeix que passen més tardes jugant, veient una estona la televisió o parlant que abans. L'objectiu és no sentir-se limitats per activitats programades. “En una societat tan hiperestimulada com la nostra sembla que sempre hem d'estar fent alguna cosa –diu la doctora Gordóvil–. En canvi, també és lleure familiar estar amb la nostra família sense plans premeditats ni obligacions. Estar al sofà és lleure, i tots l'hauríem d'incorporar més sovint”, conclou.

EL MÉS RECOMANABLE?

Cada família és diferent, per tant, no hi ha fórmules màgiques; el que per a uns pot ser fantàstic pot resultar avorridíssim per a uns altres. “L'important és que siguin activitats amb les quals s'ho passin bé i es diverteixin passant temps en família”, proposa Amalia Gordóvil Merino. La Mar (43) i el José Luis (51) tenen clar quin tipus de lleure és el que funciona més bé a la seva família. Tant a ells com als seus fills, el Pau (7) i el Jan (5), els agrada la natura, visitar museus, assolir algun repte i passar-s'ho bé. Tot i que això últim sembla evident, el pare ho puntualitza perquè busquen activitats que siguin integradores. “Si els nens no s'ho passen bé tenim un problema. Llavors és quan es queixen i, per més que als grans ens agradi el que estem fent, no podem disfrutar”, explica. Després hi ha altres activitats, com estar al parc, que no les conceben com a lleure en família, encara que per als nanos sí que és lleure. Entre setmana no planifiquen aquest lleure, però quan arriba el cap de setmana acostumen a tenir plans. “Fem una previsió i l'adaptem en funció de com hagi anat la setmana, de com ens llevem, canvis metereològics o imprevistos, si és que n'hi ha”, comenta el José Luis. I en aquesta previsió sol haver-hi temps per descansar i estar tranquil·lament a casa, jugant o sense fer res en concret, dedicant una estona de calma. “Potser no és dissabte o diumenge sencer, però intentem trobar aquests moments”, explica la Mar.

Per a Txus Morata, professora titular de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés - Universitat Rovira i Virgili, també és important que el lleure estigui acordat entre la família, que s'escolti els fills. Afegeix que s'ha de trobar un equilibri en

tre el lleure en família –escollir música, sortir, viatges o activitats més planificades– i involucrar-se amb les entitats de l'entorn: “La família pot participar en activitats socioculturals o de lleure educatiu, d'àmbit més territorial, aprofitant l'oferta del barri, el poble o la ciutat, com esplais o agrupaments escoltes, en què els pares també poden participar”. A més, aquestes activitats ofereixen a la canalla una xarxa de relacions que són especialment importants quan arriben a l'adolescència.

TEMPS LLIURE VS. RUTINES

A vegades sembla difícil resistir-se a la ludoteca, el cinema, el festival, la gimcana, la ruta en bici, la visita guiada al museu o la menys guiada a la platja. ¿Com encaixem la infinitat d'oferta existent amb les rutines familiars habituals? És important mantenir rutines, perquè les criatures en necessiten, però els caps de setmana i les vacances són un bon moment per incorporar temps de lleure. La doctora Gordóvil assegura que amb una bona planificació es pot aconseguir. “Això sí, posem objectius realistes, perquè si no ens frustrarem i l'estrès que ens suposarà no ens deixarà gaudir del que estem fent. Recordem que no podem arribar a tot i, cosa que és més important: no cal”, argumenta.

Per tant, és preferible fer poques activitats i gaudir-ne que no pas voler fer-ne moltes i perdre'ns l'objectiu de passar-nos-ho bé amb els fills. Si sempre organitzem el lleure no ensenyem als més petits a parar, a avorrir-se i a haver-se de gestionar el temps.

VACANCES IDEALS?

S'acosten els gairebé tres mesos de vacances d'escola en els quals, després de casals, avis i combinacions logístiques variades, les famílies afortunades poden coincidir quatre setmanes. Què podem fer amb tant de temps lliure? L'Assun i el pare del Marc intenten que els dies que el nen està tant amb l'un com amb l'altre hi hagi temps per descansar, coincidir amb les respectives famílies –passant uns dies amb tiets i cosins– i fer alguna escapada per canviar d'aires. La mare encara no sap què faran aquest any, està mirant opcions per marxar uns dies a la muntanya. “Quan era més petit havíem agafat algun avió no gaire lluny i fèiem turisme de ciutat, però el nen s'avorria com una ostra”, reconeix.

Oriol Balmaña, director comercial de Travelkids (<http://travelkids.es>), pare i viatger sempre que pot, té claríssim que no hi ha viatges ideals, depèn de cada família i dels seus interessos: “La canalla el que vol sobretot és jugar, per tant, funcionen els viatges que s'adaptin a les seves necessitats. Pots dur-los a Roma i que es queixin perquè només veuen pedres o fer el turista per Nova York i que es cansin farts d'anar amunt i avall en metro. Les criatures s'adeqüen a tot, però els agraden més els viatges adaptats al llenguatge que entenen millor”. Explica que en el dia a dia les famílies tenen presents les necessitats dels nanos, si necessiten pa-

L'apunt Bon lleure per a tothom

Si volem que la família al complet gaudeixi de les estones de lleure és important que:

→ Tots els membres facin propostes

→ Tothom accepti la proposta escollida

→ Tots puguin participar i passar-s'ho bé

→ Compartim temps junts

→ Deixem de pensar en les obligacions diàries una estona

→ Perdem la noció del temps

rar o dormir més, anar al parc, però sovint quan fan vacances se n'obliden.

Travelkids és un turoperador pioner en els viatges en família. Totes les activitats que proposen es fan en família, i compten amb animadors professionals, a més dels guies locals. “Incorporem el viatge-conte; no es tracta només de vol, hotel i activitats, sinó que donem un sentit de continuïtat al viatge. Si fem una escapada a Roma podem crear jocs de pistes, i si anem a un entorn natural la proposta serà més activa: podem fer *trekking*, caminar sobre gel, muntar a cavall... Si només els oferim el paisatge s'avorreixen”, assegura.

Per al José Luis és important seguir fidel als eixos natura, cultura i diversió quan fan vacances, encara que la Mar potser pensa més a aprofitar el temps per descansar: “Estant, passejant, dinant... Amb un temps lliure menys programat”, diu la mare. Per a ell, si hi ha massa relax no aporta gaire res als nanos i s'avorreixen. Però coincideixen en el fet que els fills tenen interessos similars i no els costa posar-se d'acord a l'hora de triar el que faran. Tot i així, intenten, en la mesura del possible, dedicar-los temps per separat: “Ells ens ho demanen de tant en tant”. “Això no ho planifiquem, ho fem quan podem, encara que no sigui tant com ens agradaria”, expliquen. Les psicòlogues aconsellen que cada fill senti que té el seu espai. “Sabem que la logística no sempre ho permet, per tant, és recomanable incorporar-ho quan es pugui”, proposa la doctora Gordóvil. La teoria sembla fàcil, ara només cal posar-ho en pràctica. ✖

FLORS DE BACH SOLIDARITAT, SENSE FERIR DIGNITATS

EVA BACH
Escriptora i pedagoga

L'empatia i la compassió vers el dolor o el patiment dels altres ajuda a redimensionar el propi patiment, a transcendir-lo i a ser solidaris. Però la solidaritat ben entesa requereix grans dosis de respecte i delicadesa. Hi ha determinades formes de solidaritat que, si bé es porten a terme amb bon cor i bones intencions, des del meu punt de vista no tenen prou en compte l'empatia ni la dignitat de les persones a les quals s'adrecen.

Trobo molt bonic, per exemple, que els nens i nenes d'una classe vagin a visitar un company o companya d'escola que estigui hospitalitzat. Considero poc oportú, en canvi, que es portin grups d'escolars a hospitals, a visitar nens malalts amb els quals no tenen cap tipus de lligam, relació ni coneixença. Pot semblar un acte igualment bonic i generós, però si el que pretenem és que s'adonin que hi ha nens amb malalties terribles o amb menys sort que la seva em semblaria una forma una mica perversa de solidaritat. Preguntem-nos, si no, com queda la dignitat i l'autoestima d'aquests nens si els visitem per sentir-nos afortunats al seu costat.

Tota acció solidària hauria de ser una necessitat o un desig de qui la rep i no de qui la fa. Visitar malalts per sentir-nos bones persones, per oferir una bona imatge socialment o per adonar-nos de la sort que tenim nosaltres d'estar bé suposa un plantejament de la solidaritat que no comparteixo i que en té ben poc, de solidari. En tot cas, la solidaritat o el bé ens el farien ells a nosaltres i no pas nosaltres a ells.

Tota acció
solidària
hauria de ser
una necessitat
o un desig
de qui
la rep i no
de qui la fa

La solidaritat o l'ajuda les solen portar a terme els teòricament forts o afortunats vers els que considerem febles o desafortunats, quan resulta que, ben mirat, no sempre està tan clar qui és què. I, d'altra banda, la bona sort i mala sort són força més relatives del que pot semblar a simple vista. Alguna cosa estem fent malament si els teòricament *afortunats* han de visitar els que considerem *desafortunats* per adonar-se que ells són *afortunats* o que al món hi ha dolor. El patiment inherent a la vida humana ni s'ha d'amagar ni s'ha d'exhibir. Tenir els ulls i el cor obert al que passa al nostre voltant i a les persones pròximes a nosaltres hauria de ser suficient per saber que existeix, per ser-hi sensibles i per aprendre a ser solidaris sense ferir dignitats.✖

FORA DE CLASSE

INSTITUTS AMB POCS RECURSOS

Que un institut gaudeixi de recursos és molt important. Per recursos entenc que disposi d'un bon laboratori, un espai per fer tecnologia, una biblioteca amb un complet fons de llibres, clàssics i actuals, o un gimnàs on es puguin fer tot tipus d'activitats. Per no parlar de les aules, que és on els alumnes passen més hores. Malauradament, no tots els centres disposen dels mínims necessaris; en molts casos els recursos són escassos i els espais han quedat obsolets.

Com que he treballat en diferents instituts públics he vist els dos extrems. Curiosament, els centres on els alumnes treien millors resultats en les proves de competències bàsiques i selectivitat eren els més antics i més necessitats de reformes; en canvi, els més moderns o directament nous, que tenien pissarres digitals, un ordinador per a cada alumne i un bon pressupost per gastar en fungibles obtenien resultats per sota de la mitjana de Catalunya. La resposta és molt senzilla per a algú que hagi voltat una mica. El que determina els resultats és, en bona mesura, la situació del centre, on està ubicat i el tipus de famílies que hi viuen al voltant. És a dir, la zona encara condiciona massa els resultats.

Hi ha molts centres als quals els és molt difícil evitar el gueto; tot i així les direccions intenten idear noves fórmules perquè es redueixin la conflictivitat i l'absentisme. Per això els centres d'alta complexitat disposen, normalment, de més recursos. Probablement, si no fos així ningú hi voldria anar, ni professors ni alumnes. No estic qüestionant aquesta despesa, ans el contrari, la considero bàsica per seguir en la lluita educativa d'intentar fer una societat millor i més preparada. El que em sap greu és que instituts on potencialment tenim alumnes amb moltes ganes de treballar i aprendre, amb bones capacitats i famílies que responen, els nois i noies no puguin formar-se, almenys, amb els mateixos recursos. Mentre que uns disposen de l'última tecnologia, d'altres encara s'han de dur ordinadors o càmeres de casa, o aprofitar un gimnàs municipal perquè no en tenen de propi, o seguir amb el dossier de fotocòpies perquè els ordinadors d'aula són més lents que una tortuga, l'internet falla més que una escopeta de fira i les pantalles dels projectors estan trencades i pegen d'un cordill.

Que no sembli que per tenir assegurada una bona preparació hagi de pagar una privada.✖

XAVIER GUAL
Escriptor i professor

Compartim un futur

JUDIT MONCLÚS

Reducir, reutilitzar i reciclar. Tots coneixem de sobres les 3R, ¿però tenim idees prou originals per dur a terme aquestes accions sense que ens suposin una tasca feixuga? L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), a través de les activitats proposades al públic escolar en el marc del programa Compartim un Futur, consciencia els més petits de casa sobre la necessitat d'emprendre accions per reduir els residus que generem a petita escala. Ho fa amb activitats com *Quina tela!*, que a través de diferents dinàmiques vol incidir en l'origen i la confecció de les peces de roba que ens posem quotidianament i mostrar com podem disminuir, d'una manera senzilla, els residus tèxtils. "L'objectiu d'aquesta activitat és que els nens siguin una mica més conscients de quins impactes es produeixen en tota la cadena de confecció de teixits. També que, quan no puguin fer servir la roba, sàpiguin on l'han de portar. Els ensenyaem que primer cal reutilitzar-la, després portar-la a un contenidor específic per a la roba i, si no, aprofitar-la o portar-la a la deixalleria perquè molta gent llença els tèxtils al contenidor destinat a la resta", explica Lúdia Barceló, tècnica del Servei de Sostenibilitat i Educació Ambiental de l'AMB.

L'activitat proposada als alumnes de primària comença amb la introducció de conceptes relacionats amb la producció, la distribució, la disposició i el reciclatge de la roba. ¿Mirem a consciència les etiquetes abans de comprar determinades peces? ¿Sabem de què estan fetes o qui les ha fabricades? "Volem que els alumnes que participen en aquesta activitat tinguin en compte quin és l'impacte dels productes tèxtils que es fabriquen a l'altra banda del món amb unes condicions socials força desfavorables. A més, el transport des de països tan llunyans també provoca impactes ambientals, com ara les emissions de CO₂ i contaminants atmosfèrics en la producció i el transport", assegura Barceló. En aquest context, els estudiants aprenen d'on surten les fibres que s'utilitzen per fabricar la roba que portem cada dia, en quins països es fabrica i en quí-

AMB

L'ESMORZAR, UNA EXCUSA PER DONAR UNA SEGONA VIDA ALS TEIXITS

nes condicions, l'impacte que genera la seva producció i, finalment, on va a parar un cop ja s'ha utilitzat.

La reutilització de les peces també es treballa amb la simulació d'un mercat d'intercanvi, una altra forma de donar una segona vida a aquells productes que ja no ens serveixen però que poden fer servei a altres persones. Aquesta proposta convida a la reflexió dels alumnes i a esperar la seva responsa-

bilitat en la reducció d'aigua, energia i diòxid de carboni necessaris per produir tots aquests béns que es poden estalviar gràcies a l'intercanvi. "L'activitat és participativa i senzilla però està tenint molt d'èxit des que la vam posar en marxa aquest mateix curs", afirma Barceló. De fet, des de la seva estrena el 15 de gener, l'activitat *Quina tela!* s'ha realitzat en 22 ocasions i ha comptat amb una participació d'uns 530 alumnes de 10 centres educatius de diferents municipis de l'àrea metropolitana.

L'exemplificació de la reutilització de materials en aquesta activitat acaba amb una proposta d'allò més divertida i que requereix la implicació de tots els alumnes: l'elaboració d'un portaentrepans amb teles que ja jo utilitzin portades de casa –de cotó i que no s'hagin rentat amb suavitzant-. D'aquesta manera, a més de reduir la quantitat de residus que es generen quan es preparen entrepans per emportar-se, com ara el paper d'alumini, els estudiants posaran en pràctica tot el que han après i deixaran anar la imaginació per confeccionar un estri d'allò més útil. ✖

Reaprofitem-ho tot La prevenció de residus, la clau

El programa Compartim un Futur té altres activitats per a joves estudiants per conscienciar-los que cal reduir els residus a través del reaprofitament. Com en el cas del mencionat *Quina tela!*, els educadors de l'AMB són els encarregats d'impartir-les mitjançant tallers als mateixos centres escolars a petició dels responsables del centre. N'hi ha per triar i remenar, com la que es diu *De cabàs en cabàs... i bona compra faràs!* Aquesta proposta, dirigida a tots els cursos de primària, segueix una dinàmica semblant a la del joc de l'oca amb preguntes sobre residus i la seva prevenció, i familiaritza els infants amb conceptes com el consum de proximitat, la prevenció, el malbaratament alimentari i l'obsolescència programada. És una bona antesala al taller *Recursos en transformació*, que, dirigit alhora a estudiants de secundària, mostra que un residu també és un recurs potencial del qual podem treure profit. A la vegada, mostra tots els processos que es duen a terme en una planta de selecció d'envasos i ofereix l'oportunitat de visitar la de Gavà-Viladecans, així com la planta de triatge de residus inorgànics de Molins de Rei.

Infància

QUE EL JOC TORNI A LES PLACES!

Alguns jocs populars cada cop estan més oblidats i no troben el seu espai als parcs i places públiques de les grans ciutats. Un cop a l'any, com a mínim, aquests jocs tradicionals sí que tornen a ocupar les places de Barcelona

ELISENDA SORIGUERA

L“La manera d’experimentar dels més petits és a través del joc: jugant és com s’aprèn”, explica convençuda Silvia Dotti. Ella és la responsable d’*A la recerca del joc perdut*, una activitat organitzada per l’empresa especialitzada en joc Marinva. “Avui en dia s’està estudiant què passa a les hores del pati a les escoles, i hi ha un debat sobre el monopoli que hi tenen el bàsquet i el futbol, per exemple. Hi ha escoles que ja han adaptat els patis com un espai més d’aprenentatge. Quan es consulta als nens què volen per al pati, és curiós veure com demanen llocs per amagar-se, o sorra, o aigua, o fang, o cabanes... Es necessita un espai adequat o segur, que generi interès i curiositat pel joc”, explica Dotti. Però el pati de l’escola no hauria de ser l’únic espai pensat per fomentar el joc: les places de la ciutat també eren espais tradicionalment ocupats pel joc tradicional, tot i que sembla que actualment no és així.

Amb la voluntat de posar-hi remei, i per tal de retrobar i recuperar els jocs populars i tradicionals a les places, ara fa 24 anys (el curs 1994-95) es va engegar *A la recerca del joc perdut*. Una iniciativa que s’ha celebrat ininterrompudament des d’aleshores i que el maig d’aquest any, com a colofó final, va aplegar més de 5.000 nens de P5 en vuit grans convocatòries celebrades en quatre places de Barcelona. “És un programa que vol donar suport als mestres d’educació física i, sobretot, a tot el que es fa a les escoles des del punt de vista de treball corporal. La primera forma d’activitat física, en els nens més petits, és el joc. I des de fa molt de temps tenim clar que en ciutats com Barcelona s’ha deixat de jugar a les places i s’està perdent el joc tradicional. L’origen de l’activitat va ser aquest”, explica Haidé Garriga, co-

ordinadora de *L’escola fa esport a la ciutat*, el programa municipal impulsat per l’Ajuntament de Barcelona en què s’inclou aquesta activitat.

DE L’AULA A LA PLAÇA

L’engranatge del joc perdut comença a rodar a l’octubre. Dani Gómez fa 12 anys que treballa de mestre especialista en educació física: actualment ho fa a l’escola Els Xiprers (Sarrià - Sant Gervasi). Fa 12 cursos que acompanya els seus alumnes a buscar el joc perdut: “Per a mi aquesta activitat és bàsica, perquè recull una sèrie de beneficis tant per a l’alumnat, com per a mi i la resta de mestres”, explica.

A principi de curs, es fa una formació per tots els responsables de coordinar l’activitat als centres, on se’ls informa de les novetats i el més important, on juguen: “Se’ls traspassa una tria de jocs i també se’ls explica quins es faran a la jugada final. Aquests últims se’ls demana que els juguin amb una versió concreta, mentre que la resta de repertori se’l queden com a material pedagògic per a ells. Després ells juguen a l’aula amb els seus alumnes”, explica Dotti.

“Al centre comparteixo els materials de la proposta amb la tutora responsable del grup de P5 i amb l’especialista de música, perquè paral·lelament al procés que jo vaig fent a les sessions de psicomotricitat i tallers, ells també ho puguin fer des del vessant més musical o també motriu. Per als infants tot plegat és més globalitzat que si només ho fes un mestre des de la seva àrea”, afegeix Gómez. “A més dels jocs que es faran a la jugada final, n’hi ha molts d’altres que són un gran recurs per als mestres, per ampliar el ventall de possibilitats que podem oferir al nostre alumnat, i per fer

més variades les nostres propostes i més adequades en funció de l’objectiu que et plantegis amb cada grup”, diu.

SI UN SOMNI VOLS COMPRAR...

“L’alumnat viu la jugada final amb emoció. Formen part d’un espectacle del qual són els protagonistes i on queden encantats dels diferents personatges que van apareixent i amenitzant la dinàmica”, diu Dani Gómez. En total, en cada partida s’hi apleguen uns 650 infants. Mantenir la seva atenció és feina també de la Sílvia, que durant una estona es converteix en la mestra de cerimònies. Es posa en la pell de la Magalí, un personatge imaginari que té una capsula de somnis. Ella ens explica que fa un temps va jugar a un joc que no aconsegueix recordar, el joc perdut. Des d’aleshores el busca allà on va. Amb la seva capsula màgica, bescanvia somnis per jocs: “Si un somni vols comprar, un joc m’hauràs de donar”, repeteix. Així un seguit de personatges demanen desitjos a canvi de jocs, els jocs que la quitxalla acaba jugant a la plaça: “És preciós. Veus moltíssims nens i nenes de la mateixa edat jugant junts. És molt

El joc Com es juga al tortell?

La meitat dels nens es col·loquen fent una rotllana, agafats amb les mans alçades: són el tortell. L'altra meitat de criatures són les cireretes, que van entrant i sortint de la rotllana tot travessant-la i sense allunyar-se'n gaire. Han d'anar passant dins i fora de la rotllana, i evitar quedar-se donant voltes per fora. Ho van fent mentre sona la música. Quan s'atura, els nens que formen part del tortell abaixen les mans, de manera que totes les cireretes que hagin quedat atrapades a dins se sumen a formar part del tortell, que no fa mes que créixer. Es repeteix l'acció fins que només queda una cirereta per ser caçada. La guanyadora.

L'apunt Vermell, groc, verd, plaf i pont

“He descobert gràcies al *Joc Perdut* jocs que no coneixia i que han passat a formar part del meu repertori, com el gegant, el tortell, la forma de caminar, pomes i pomeres, la cuca ronyosa, la masovera, la dansa del sabater, conillets a amagar, el pas de la puça...”, enumera Gómez. També ha descobert el joc del semàfor, que ha format part de la gran partida d'enguany. Però, com s'hi juga?

Quan qui para diu que el semàfor està en vermell, tothom s'ha de quedar quiet. Si està en groc, tothom ha de caminar a poc a poc. Si està en verd, toca córrer! Si qui para diu “plaf!”, tothom s'ha d'estirar a terra, i si crida “pont”, els jugadors han de buscar una parella i fer l'arc d'un punt. Qui es faci un embolic i s'equivoqui, serà qui parará i donarà les instruccions!

emocionant. Quan els nens reconeixen el joc, es tornen bojós. Com que hi han estat jugant tot el curs, és contagiós”, explica l'organitzadora. Però no tots els jocs són aptes per a aquestes grans partides que enguany han omplert la plaça Margarida Xirgu, la plaça Major de Nou Barris, el parc Diagonal Mar i el parc de la Sedeta: “Funcionen millor els que per logística permeten que puguin jugar molts nens alhora. I ens assegurem que els nens de diferents escoles es barregin. Aquest és el poder i la gràcia de la seva activitat: que tants nens que no es coneixen de res juguen junts... El joc és transversal i superpoderós”. I, de fet, aquest és el veritable joc perdut: adonar-se que és ben fàcil i divertit fer-ho plegats a la plaça.

Però perquè el joc torni a les places més enllà del mes de maig, què caldria fer? “Proporcionar espais segurs i adequats i prou atractius perquè hi juguin. Per què hi ha places on hi diu «Prohibit jugar a pilota»? Com es vol que torni el joc a les places, així? Si no prepares els espais perquè provoquin jocs, els jocs no podran tornar. Es necessita un espai adequat o segur, que generi interès o curiositat”, diu Dotti.✕

LA SETENA HORA

TEMPS DE XACALS

Quan va començar la Transició es van prendre moltes decisions de gran transcendència. Per exemple: havíem de decidir si segregàvem els nens i les nenes per motius de llengua –i es creaven així dues xarxes– o si manteníem una única xarxa que garantís que al final de l'escolaritat obligatòria tothom fos competent per utilitzar les dues llengües oficials del nostre país. Aquesta opció comportava la capacitat personal de valorar la diversitat i el repte col·lectiu de contribuir a la cohesió social. Recordem que aquesta decisió tenia el suport de les classes populars dels barris i poblacions amb una presència majoritària del castellà. Així va ser com es va promoure el programa d'immersió, que ha estat un èxit, com podem constatar cada dia als nostres pobles i ciutats. Tothom coneix les dues llengües i fa servir la que creu més convenient segons el context comunicatiu.

Ciudadans/Ciudadanos va néixer per destruir aquesta conquesta. Ha fet servir tota mena d'estratègies per dinamitar aquesta realitat i no se n'ha sortit. Ara ens volen fer creure –i aquí s'hi ha afegit el Partit Popular perquè té por de perdre vots– que l'escola adoctrina. Obliden que *educar* és un antònim d'*adoctrinar*. Adoctrinar és reduir la mirada sobre el món i educar és augmentar-la. Educar és ajudar a construir un narrador que necessiti la veu dels altres per trobar la seva. Pensament únic enfront de pensament divers. Horror per la riquesa lingüística i cultural, enfront de l'amor vers altres formes de fer, de dir, de veure el món.

S'afavoreix que les famílies puguin denunciar de manera anònima mestres i professors. Es vol renunciar a la conversa sobre els conflictes per imposar una via judicial i trencar d'aquesta manera el vincle de la confiança. Quan aquest vincle està deteriorat tot és molt més difícil. ¿Ens imaginem els mestres denunciant des de l'anonimat una família que fa servir els fills com a moneda de canvi en el trencament de la parella?

Estem passant del temps dels lleons al dels xacals. Els xacals ataquen preses petites i s'aprofiten de les restes dels animals que algú altre ha caçat. Els xacals, recordeu-ho, són els que destrossen les nostres vinyes en flor. En Rivera i els seus personifiquen aquest temps de xacals com ningú i, esclar, necessiten l'escola morta, sense debat, silenciosa.✕

JAUME CELA
Mestre i escriptor

JULI PALOU
Doctor en filosofia i educador

Cultura

L'entitat sabadellenca promou el teatre amateur familiar des de fa 70 anys i ha tancat la temporada amb 17.000 espectadors

LA JOVENTUT DE LA FARÀNDULA, UNA ESCOLA DE VIDA

PALOMA ARENÓS

Sembla que per a ella no passi el temps i que cada dia estigui més resplendent. La Joventut de la Faràndula de Sabadell acaba de complir 70 anys de vida i està més plena de projectes que mai. És una associació cultural sense ànim de lucre fundada el 1947 per membres de la Congregació Mariana de Sabadell, components del grup teatral La Faràndula i altres persones preocupades per la formació i el lleure de les criatures. Actualment està integrada per gairebé 300 socis i, des dels seus inicis, aquesta gran família farandulera (formada per voluntaris de sastreria, formació d'actors, música, decorats, maquillatge...) ha fet una clara aposta pel teatre infantil i familiar.

Amb una mitjana de cinc produccions anuals, aquesta temporada ha tancat amb 17.000 espectadors després de la representació d'obres de creació pròpia com *Ratatouille*, *el petit xef* o grans produccions musicals com *La bella i la bèstia* (es tornarà a programar al novembre) o *Rapunzel*, que es repetirà el març del 2019 al Teatre Municipal de la Faràndula, que és la seva seu creativa.

L'altra marca de la casa són *Els pastorets*, dirigits per Albert González i

que "s'han interpretat de manera ininterrompuda al llarg de totes aquestes dècades i en moments difícils de la dictadura franquista", detalla el director de la Joventut de la Faràndula, Salvador Peig, fill, marit i pare d'actors amateurs. "L'any 2000 es van fer obres al Teatre de la Faràndula i per no perdre la tradició vam fer una lectura dramatitzada de l'obra de Josep Maria Folch i Torres al Teatre del Sol", recorda.

L'altre segell identitari és la versió infantil d'*Els pastorets*, que s'interpreta a la Sala Miguel Hernández de Sabadell amb dues sessions al gener. Els monitors del Taller de Teatre Infantil de la Joventut són els encarregats de coordinar uns 60 joves que donen vida a Rovelló i companyia durant les festes de Nadal.

LA PEDRERA

Precisament, el Taller de Teatre Infantil és un planter que desperta la vocació de nous actors i actrius des de ben petits. "És una extraescolar adreçada a nens i nenes d'entre 6 i 14 anys que es formen durant tot el curs i que col·laboren en diferents papers de les nostres produccions", expliquen els monitors. "Estem satisfets perquè hi

ha molts actors professionals que estan en primera línia i el cuquet, la passió pel teatre, se'ls va despertar aquí". Peig creu que amb la seva llarga història, la Joventut de la Faràndula ha "dinamitzat la cultura teatral amateur a Sabadell amb un projecte propi i consolidat. A més, hi ha una competència sana amb altres teatres de la ciutat que treballen molt bé. Entre tots hem creat un públic exigent i veiem que no cal anar només a Barcelona per veure bon teatre. Aquí també en fem", subratlla orgullós.

TRANSVERSALITAT

A l'hora de fer un balanç d'aquests 70 anys de vida, Salvador Peig i el seu equip destaquen "la transversalitat" de la Joventut de la Faràndula. "És una entitat sense ànim de lucre amb prop de 200 socis actius, amb oficis i procedències diverses, però tots tenim la passió pel teatre amateur. Per a nosaltres el teatre és una opció vital i global. Després de la jornada laboral, ens aboquem a crear una nova obra, amb un vestuari fet des de zero, amb decorats, amb un guió, una coreografia... Busquem aliances amb experts molt generosos com el músic i compositor sabadellenc Xas-

qui Ten, de Ten Produccions, o les coreografies de Montse Argemí, de l'escola de dansa Bots", detallen.

Peig assegura que la Joventut és "una escola de vida perquè el teatre, tant amateur com professional, et dona uns valors boníssims, com ara treballar en equip, superar la vergonya, saber-te moure en un escenari, ajudar a exercitar la memòria i a declamar, cantar i parlar en públic...", exemplifica. Però el fet de ser amateurs i que es tracti d'una entitat sense ànim de lucre implica que "no hi ha benefici econòmic". "Tots els diners que entren per taquillaatge -explica- reverteixen en les obres i les noves produccions. Ningú cobra res i sempre ens esforcem a ser autosostenibles". Peig se sent honorat de presidir una entitat com aquesta, que compta amb el suport de l'Ajuntament de Sabadell, que permet que estreni les produccions al Teatre Municipal de la Faràndula. "Això és un luxe. A més, som molt afortunats. Gaudim de la nostra passió i vocació i a cada funció constatem que rebem molt més del que donem. La generositat del públic és immensa i això t'ajuda a seguir amb il·lusió", conclou el director, emocionat.✕

DAVID B. / JLF

L'obra 'Mentiders', multipremiada

El muntatge *Mentiders*, dirigit per Albert González, tancarà la gira amb un total de 25 premis de teatre amateur. L'obra es va estrenar la Nit de Nadal del 2016 al Teatre Principal de Sabadell i des d'aleshores no ha parat de rebre reconeixements. Al maig ha guanyat set premis en el 44è Concurs de Teatre Amateur Premi Ciutat de Calella, que se sumen als set aconseguits en el 13è Concurs de Teatre Amateur de Sant Feliu de Guíxols i els sis del 64è Concurs de Teatre Amateur Premi Pedracastell de Canet de Mar, entre d'altres. El 24 de juliol serà l'última oportunitat per veure l'obra al Fresc Festival de Sabadell.

No et picaran!

Halley
REPELENTE DE INSECTOS

- Amb Extracte natural de Pyrethrum
- Eficàcia demostrada contra el mosquit tigre
- Aplicació fàcil, ràpida i agradable

Halley repel·leix eficaçment mosques, mosquits, tàvecs, vespes i paparres.

PROTECCIÓ ZIKA EFICÀC

HALLEY PROTECCIÓ TOTAL

www.halleyrepelente.com

Hotel + entrada
a partir de
63 €*
/persona

**Ni t'imagines
el que
t'espera!**

Aquest estiu vine a Futuroscope!
Viuràs més de
25 experiències increïbles!

futuroscope.com 93 481 36 40

RULL

hotel al Delta de l'Ebre

SUPER OFERTA ESTIU 2018

Una nit habitació doble + esmorzar buffet
2 menús Degustació El Garxal

64'95 € per persona

Avgda. Esportiva, 155 - 43580 Deltebre - TARRAGONA
Tel. 977 48 77 28 / Fax 977 48 77 29 / hotelrull@turisrull.es / www.hotelrull.com

Condicions: vàlid Juny, Juliol, Agost (suplement 10€/persona) i Setembre

Lluís Marquès i Quim Àvila, actors d'*In memoriam*, fotografiats al refugi de la plaça del Diamant de Barcelona. **DANI RÍOS**

Cultura

‘In memoriam. La Quinta del Biberó’ ha tornat al Teatre Lliure de Montjuïc per homenatjar una generació de joves republicans que va anar a lluitar a la Guerra Civil. En parlem amb dos dels seus protagonistes: Quim Àvila i Lluís Marquès

EN MEMÒRIA DE SIS BIBERONS

PERE VALL

Ja d'entrada, una queixa de l'actor Quim Àvila: “La informació que ens van donar a l'escola sobre la Quinta del Biberó no és gaire extensa. Tot just vaig aprendre que alguns d'aquells joves soldats republicans van anar a parar a l'Ebre, i que molts d'ells van morir allà”. Lluís Marquès, un dels seus cinc companys sobre l'escenari del Teatre Lliure de Montjuïc, encara fa més palesa aquesta llacuna educativa: “Abans de començar el projecte, no en sabia res, de la Quinta del Biberó, com ara que eren nois d'uns 17 anys. Això sí, Lluís Pasqual, l'autor i director del muntatge, de seguida ens va passar uns quants llibres relacionats amb la Guerra Civil i ens vam amarar dels fets”.

La resta del repartiment el formen Joan Amargós, Enric Auquer, Eduardo Lloveras i Joan Solé, acompanyats d'un grup de músics. *In memoriam. La Quinta del Biberó* es va estrenar al Festival Temporada Alta de Girona, va passar pel Lliure a finals del 2016, i ara hi torna del 7 al 30 de juny. “Cadascun dels nostres personatges és un collage de diferents biberons reals. Al principi, tots sis vam llegir els mateixos textos i testimonis, i, més endavant, Lluís Pasqual ens va donar els nostres personatges basant-se en aquells as-

pectes i característiques que més ens haurien emocionat”, continua Àvila, que hi interpreta el Quimet: “Ell va a la guerra obligat pel seu pare, que li diu que ha de ser un bon republicà. I que es fixi en el seu cunyat, que ja s'ha carregat uns quants capellans. I el viatge que farà fins a acabar batallant a l'Ebre, l'any 1938, és un viatge físic i mental. Un viatge en què perd la infantesa i la innocència. I la innocència és un privilegi que no podem perdre. Perquè, fins i tot quan ets adult, la innocència et permet posar-te objectius o tenir somnis. El Quimet, sobretot al principi, confia en la sort i porta amb ell una mena d'amulet que són unes partitures de Monteverdi”.

“El Lluís, al meu paper, també té un amulet, i és la llibreta que li ha regalat el seu pare –explica Marquès–: li agrada escriure poemes, cosa que li dona la possibilitat de fugir de la realitat”. El muntatge conté un moment molt especial, i és aquell en què, tal com ens expliquen els dos actors, “es fa un minut de silenci en honor als membres de la Quinta del Biberó, alguns dels quals ja han presenciat les funcions i han compartit les seves experiències en col·loquis al mateix teatre”. Un altre instant clau és aquell durant el qual els sis protagonistes es

relaxen mentre construeixen una trinxera: “Riuen, fan bromes i expliquen acudits. Tornen a ser els nens que, en el fons, encara són, i llavors no parlen de la merda que estan vivint”.

L'EXPERIÈNCIA DELS ADOLESCENTS

¿I com es veuen afectats per la història els espectadors adolescents? “Durant els col·loquis, els nois i noies no hi intervenen gaire, però després, si te'ls trobes fora del teatre, sí que se t'atansen, estranyats perquè uns fets així haguessin passat de veritat. Una de les coses que més els sobta és que aquí no hi ha herois. El text no és gens maniqueïsta. Els sis soldats som éssers humans”, relata Àvila dins del refugi de la Guerra Civil situat a la plaça del Diamant, al barceloní barri de Gràcia, on hem fet les fotografies del reportatge. Segons Marquès, “durant molts anys es va imposar un silenci que va fer que pares i fills no parlessin de la Guerra Civil; era una cuirassa per protegir-se, per no furgar en les ferides”. I acabem la xerrada amb un missatge final de Quim Àvila adreçat al jovent: “Veniu a veure'ns al Lliure! A més, hi ha molts tipus de descomptes per a la gent de la vostra edat”. Visca la mercadotècnia directa i espontània!✳

El consell

Hem d'escoltar (més) els avis!

Un dels missatges que es desprenen de l'obra, i també de la nostra trobada amb Lluís Marquès i Quim Àvila, és que hauríem de xerrar més amb els nostres avis. Sobre qualsevol tema: des de la Guerra Civil fins a qüestions més quotidianes. “Tenim els avis oblidats”, assegura Àvila, a qui hem vist a les sèries *Polseres vermelles* o *La Riera*, i en muntatges teatrals tan importants com *Ricard de 3r*, *Nit de Reis* o *El temps que estiguem junts*. Marquès és conegut per la pel·lícula *Islla bonita* o per la recent obra de teatre *Si mireu el vent d'on ve*, entre altres treballs. Per cert, cada dia, tots junts, abans de començar les funcions i com una manera de retornar a la infància, canten el tema de la sèrie animada *Bola de Drac*. Va ser una idea de l'actor (i biberó) Eduardo Lloveras.

Gaudir d'un dia de platja amb el teu gos

Com més platges accessibles hi ha per a gossos, més propietaris porten les seves mascotes per a passar-hi un dia refrescant i divertit. El Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona ha elaborat un seguit de recomanacions amb l'objectiu de gaudir d'un dia de platja ara que arriba la calor de l'estiu

Abans de res, cal preparar la sortida i preveure que el nostre gos compleix amb tots els requisits legals, com ara, la identificació i el cens. Al mateix temps, cal saber si la nostra mascota es troba bé de salut. La identificació és una obligació, però també és una assegurança perquè la nostra mascota no es perdi. Els principals temes de salut que cal vigilar per anar a la platja, és

que tingui la pell sana i que no tingui cap tipus de paràsit. Tant una cosa com l'altra se soluciona amb una visita al veterinari.

Abans del desplaçament cap a la platja cal informar-se de quines admeten gossos i si hi ha horaris o restriccions, i decidir a quina hora hi anirem. És més recomanable evitar les hores de més calor, perquè l'animal

pugui córrer i gaudir minimitzant els riscos d'un cop de calor. Cal recordar que els gossos no són capaços de regular la seva temperatura corporal com els humans. A més, abans de sortir de casa, caldrà posar protector solar a les zones de poc pèl, i protector per als coixinets plantars, per pal·liar l'efecte de caminar per la sorra o l'asfalt a amb altes temperatures.

Després, hem de preveure si viatjarem en cotxe o en transport públic amb la nostra mascota. Si anem en cotxe, la normativa de trànsit ens obliga a portar el gos al seient del darrera, separada del conductor. Si anem en transport públic cal tenir en compte que no és el mateix viatjar en metro, tren o autobús quan portes mascotes, i que cada companyia de transport té la seva normativa.

Hidratació i higiene

Una vegada a la platja, cal buscar un lloc tranquil on no molestem a altres persones, posar el para-sol o buscar una ombra, i no perdre de vista el nostre gos, especialment amb les relacions amb altres gossos i la zona de bany, si el nostre gos es banya. Si no es banya, no passa res, però caldrà hidratar-lo amb freqüència i, com sempre, recollir-ne els excrements.

De tornada a casa, es molt recomanable passar el raspall per eliminar-ne la sorra i fer un bany amb aigua dolça per eliminar-ne la sal. I si veiem qualsevol anomalia a la pell, si la seva funció gastrointestinal es veu alterada o fins i tot si veiem qualsevol canvi de comportament, cal acudir sempre al nostre veterinari de confiança.

**COL·LEGI OFICIAL DE
VETERINARIS
DE BARCELONA**

www.covb.cat

BUSQUES CENTRE VETERINARI?

AL COVB TROBARÀS EL SERVEI PROFESSIONAL QUE TENS MÉS A PROP

HOSPITAL

CLÍNICA

CONSULTORI

**URGÈNCIES
24 H**

**SERVEI
A DOMICILI**

**Av. de la República Argentina,
21-25 08023 Barcelona
Tel.: 932 112 466
www.covb.cat**

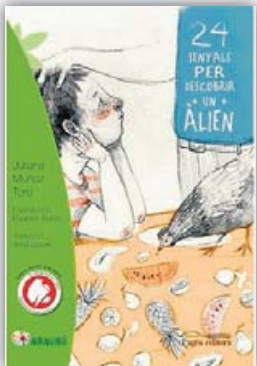

COVB

COL·LEGI OFICIAL DE
VETERINARIS DE BARCELONA

QUÈ LLEGIM AQUESTA NIT?

AURE FARRAN

24 senyals per descobrir un àlien

JULIANA MUÑOZ / E. BUILES
EDITORIAL NANDIBÚ

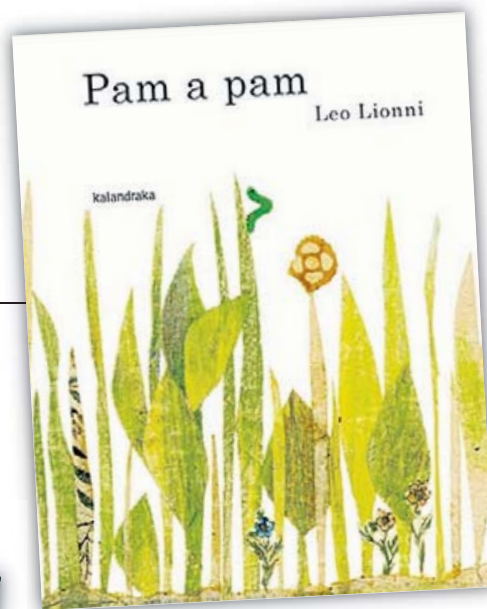
→ De manera subtil i amb una imaginació entremaliada, Juliana Muñoz posa al centre de la història la dura realitat que viuen molts nens i nenes, amb un pare que no es comporta com caldria. Recomanat a partir de 10 anys.

La cançó del bosc

A. TOVAR / A. FANLO
ED. EL CEP I LA NANSA

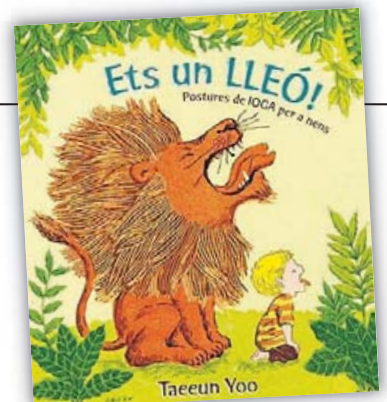
→ Una faula preciosa per aprendre a estimar la natura. A través de la mirada d'una nena molt especial descobriren per què és tan important respectar els cicles naturals o evitar el malbaratament dels recursos. Recomanat a partir de 6 anys.

Pam a pam

LEO LIONNI
EDITORIAL KALANDRAKA

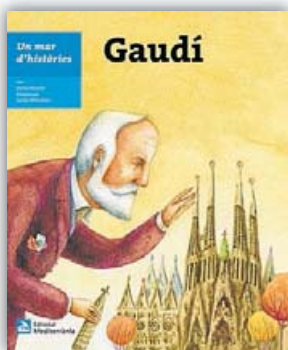
→ Aquest clàssic està protagonitzat per una astuta eruga que se les enginya per no ser devorada per diversos ocells. Un àlbum que planteja als més petits la dicotomia entre les coses materials i les intangibles. Lectura recomanada a partir de 4 anys.

Ets un lleó!

TAE-EUN YOO
EDITORIAL EKARÉ

→ Un àlbum il·lustrat perquè la canalla descobreixi les seves primeres postures de ioga. Un gos que s'estira al sol o un lleó que rugeix a la selva serveixen d'inspiració perquè, a través del joc i la imaginació, segueixin set postures de ioga per començar el dia. Recomanat a partir de 3 anys.

Gaudí

ANNA MANSO / SONJA WIMMER
EDITORIAL MEDITERRÀNIA

→ La canalla podrà conèixer la història del genial arquitecte català a través del personatge d'un llangardaix que acompanya Gaudí durant tota la seva vida i que li serveix d'inspiració per al drac del Parc Güell. Recomanat a partir de 8 anys.

Els secrets del planeta Mots

JORDI SEDÓ / F. SEDÓ
EDITORIAL GREGAL

→ Una novel·la amb intenció didàctica i una original trama argumental. Les protagonistes són les paraules, que s'agrupen en tribus i viuen experiències a través de les quals s'expliquen tot de conceptes gramaticals de manera amena i molt original. Inclou una guia didàctica per al professorat. Narrativa juvenil.

El gran llibre dels animals gegants

F. COSANTI / C. BANFI /
C. PERABONI
EDITORIAL COSSETÀNIA

→ Dos llibres en un. Un de gran format, on descobrir els animals més grans amb precioses il·lustracions, i un de petit format, on trobem alguns dels espècimens més petits del regne animal. Recomanat a partir de 5 anys.

Diàlegs entre Boris Cyrulnik i Carles Capdevila

Unes converses en què, de manera natural, sorgeixen
qüestions ètiques, pedagògiques, epistemològiques

Promoció quiosc

El 16 i 17 de juny per només 11,90 €,
al teu quiosc amb l'ARA

ara.cat

Fundada per Josep Oliveras i Montserrat Ballús, l'Escola L'Horitzó celebra 50 anys d'èxit d'una metodologia basada a potenciar talents innats

Escola

50 ANYS BUSCANT LA PLENITUD DE L'ALUMNE

JUDIT MONCLÚS

L'any 1968, en un local del carrer Progrés del barri de Collblanc de l'Hospitalet de Llobregat, Josep Oliveras i Montserrat Ballús van iniciar el projecte de la seva vida: l'Escola L'Horitzó. Després que l'empresa on treballava Oliveras fes fallida i amb quatre infants a càrrec, les inquietuds socials que sempre havia mostrat la parella es van traduir en la fundació d'un centre educatiu amb un sistema pedagògic propi basat en l'experimentació directa i en els mètodes i tècniques de Maria Montessori i Célestin Freinet. Va

ser tota una proesa per a l'època, però tots dos ho tenien clar abans de començar: l'alumne havia de ser el centre i s'hauria de realitzar d'acord amb les seves possibilitats innates, a través de la potenciació dels seus talents individuals i afavorint el pensament crític. "Vam plantar unes llavors en molt bon terreny, com hem pogut comprovar, que han anat fructificant gràcies a tota la gent que ens hem anat trobant pel camí i que ens ha ajudat, com ara mestres, pares, amics... Ara l'arbre està fent el que volíem des d'un principi:

pensar en el futur treballant les necessitats del present i tenint en compte que cada nen és el seu propi motor d'aprenentatge", afirma Ballús en una visió retrospectiva des que L'Horitzó va desplegar les ales.

L'ALUMNE, AL CENTRE

"La idea que teníem nosaltres era que volíem un ensenyament personalitzat. A més, un dels nostres primers lemes, que volíem que ens definís, va ser *Una escola en un barri per a un poble*. El que es feia aquí, pel que fa a la pe-

FOTOS: FRANCESC MELCION

La proposta

El camí passa per ser, crear i estimar

“Una escola no pot parar mai d’innovar, de reinventar-se, d’adequar-se a la societat i al nen, i de donar totes les eines possibles perquè cada infant es creï el seu propi horitzó”, afirma Marc Oliveras, president de la Fundació de l’Escola Horitzó i fill dels fundadors del centre. Per aquest motiu el centre integra interessants projectes amb què complementa l’ensenyament que ofereix als alumnes. Entre d’altres, treballen la robòtica i la programació amb material Lego de manera transdisciplinària i multidisciplinària, ja que ho fan en anglès. “Seguim el model col·laboratiu perquè així treballen resolent un repte en equip. Un aprenentatge integrat en el currículum de l’escola, ja que apostem pel raonament lògic i matemàtic”, explica Anna Valero.

“A banda d’excel·lents resultats acadèmics, el millor que tenim és la satisfacció de preparar cada persona perquè creï el seu propi camí. Per trobar un denominador comú, diria que tots els nostres alumnes són, sobretot, emprenedors. Són gent que vol ser i no estar, que crea i que estima. Aquest és l’èxit dels nostres alumnes”, diu Oliveras. Els seus pares es van avançar a un moviment que superava les escoles tradicionals. “Ara aquest camí, que s’ha iniciat amb molta més volada amb l’Escola Nova 21, ja no té aturador. La societat és el que demana: posar el focus en la persona perquè sigui feliç”, rebla.

dagogia, no és que no ens agradés, sinó que no ens acabava d’encaixar del tot. Com que ens faltaven eines per acabar de veure-ho clar, vam fer un primer viatge a l’escola de Freinet, a Saint-Paul de Vence, als Alps Marítims. Allà ens van ensenyar el que nosaltres vam considerar l’escola ideal. Era un somni”, explica Ballús.

Les tècniques de Freinet busquen superar el model d’escola tradicional i donen importància a les inquietuds dels infants a la vegada que fomenten l’exercici de la seva llibertat, l’esperit crític i la cooperació. A més, consideren la inclusió com una eina clau per superar les desigualtats socials. El matrimoni Oliveras-Ballús va fer diversos viatges a diferents escoles de França i del Regne Unit on s’havia implantat aquesta metodologia, que va inspirar la que encara ara se segueix a l’Escola L’Horitzó. “En aquell moment, aquí es parlava molt de Freinet i el seu *Una escola per al poble*, però a nosaltres el que ens interessava era veure com podíem ajudar els alumnes que passessin per l’escola a projectar el seu futur. D’aquí ve el nom de L’Horitzó: una recerca perquè cadascú trobi el seu”, assenyala Ballús mentre recorda els problemes que van tenir per passar la frontera espanyola amb el material comprat per implantar aquestes tècniques a Catalunya.

MÈTODES PIONERS

“El primer any va ser molt difícil arran de l’ambient polític i pedagògic de l’època”, recorda Ballús, que explica que van haver de fer molta publicitat casa per casa i que, a l’inici del primer curs, el setembre del 1968, només hi havia un nen matriculat. Però abans de Nadal ja havien arribat a la vintena, fins que la matrícula va augmentar tant que el local de l’Hospitalet es va quedar petit i van haver de traslladar-se a un altre edifici propietat de l’Ajuntament. Ballús recorda que sempre que hi havia canvi de govern els posaven molts bastons a les rodes per poder seguir fent la seva feina. “A nosal-

tres tant ens feia que l’edifici fos d’un color o d’un altre perquè, evidentment, cadascú té uns sentiments i una manera de pensar, però la pedagogia ha de ser lliure, precisament per traspassar la llibertat de pensament als alumnes”, subratlla. Finalment, el trasllat definitiu va ser al convent de les Germanes Paüles, al passeig de la Bonanova. “Com deia el meu marit, va ser un regal pagant”, afirma Ballús, que també recorda una frase que li va dir el pare abat de Montserrat Cassià Maria Just mentre comentaven les dificultats que sempre havien tingut per tirar endavant els seus mètodes al l’Escola L’Horitzó. “Em va dir que la coherència comporta haver de superar molts problemes. I nosaltres sempre hem intentat ser molt coherents. De fet, hi ha molta gent que no entén com amb Franco ens van donar el permís per fer l’escola que vam fer”.

L’Escola L’Horitzó és una escola oberta en el sentit més ampli de la paraula. No només pels seus sistemes de treball, sinó també per l’espai físic que ocupa. Ballús explica que van tirar a terra els envans que contenien les portes de cada classe per afavorir els espais oberts i perquè les limitacions físiques no dificultessin la mobilitat dels alumnes. “El nen, abans i ara, es troba bé quan treballa amb seguretat. El fet que treballi dient avui em ve de gust fer llengua o avui em ve de gust fer matemàtiques o avui simplement em ve de gust pintar, dona un valor afegit a la capacitat d’aprendre, perquè com que ho ha triat ell, no s’hi pot adormir. El mestre ha de guiar i estar molt preparat i a l’aguait per saber què és el que en aquell moment li pot ser útil o no a l’alumne”, expressa Ballús.

“Per a un mestre vocacional, adaptar-se a aquesta metodologia és molt més gratificant que seguir la de l’escola que estandarditza. Tenir al davant uns recursos que et permeten treballar i sortir-te’n amb allò que t’has proposat amb aquell alumne, i tenir tots els elements que t’acompanyin, és molt més gratificant. Molt més que entrar

en una classe i fer el mateix amb els 30 alumnes de la mateixa manera”, assenyala Anna Valero, actual directora de l’Escola L’Horitzó. La personalització de l’educació que s’hi imparteix exigeix un nombre reduït d’alumnes per classe. El centre té una sola línia des de la llar d’infants fins a l’ESO, on a cada grup hi ha un màxim de 24 infants per a dos mestres. A part hi ha els especialistes d’anglès, música, teatre, escacs, robòtica i programació, esports, etc. “Tenim l’obligació de no marginar els nens de la societat on han de viure i, per tant, com a pedagogs, per exemple, ens és igual que aprenguin a llegir als sis anys que als vuit; l’important és que quan ho facin no només llegeixin, sinó que comprenguin i gaudeixin de la lectura”, afegeix Ballús.

COHESIÓ I IMPLICACIÓ

Els responsables del centre remarquen que cada jornada és diferent, partint de la base que cada dia s’adeqüen a les necessitats de l’alumne amb la intenció de maximitzar el seu potencial. “El que estàs buscant és que l’alumne arribi a assolir aquella llum que té dins i, per tant, els mètodes i les estratègies han d’estar al servei del moment”, apunta Valero. Els mestres tenen una forta implicació en aquest procés; tanta, que fan l’acompanyament dels seus alumnes durant tota la jornada, també en horari de menjador. “Allà es descobreixen moltes coses que en una classe seria més complicat, per exemple, el *bullying*. Al menjador es pot detectar des del primer dia”, assenyala Ballús. Per enfortir aquests llaços, ja des del 1969 l’Escola L’Horitzó va implementar les Jornades d’Aprenentatge a Fora (JAF). Cada curs, tot el centre marxa una setmana a un lloc del país per continuar els treballs iniciats a les aules, ajudar a l’equilibri emocional dels alumnes i afavorir la relació de confiança amb els mestres. Actualment, en el cas dels grups de tercer i quart d’ESO, les JAF duren quatre setmanes i es realitzen a la High Tech High de San Diego, a Califòrnia, amb la qual l’escola manté una aliança pedagògica.

HORARIS I DEURES PARTICULARS

Els horaris de l’Escola L’Horitzó són de 8.30 h a 17.30 h per a tots els alumnes. Entenen que en aquest horari l’infant té temps suficient per aconseguir tots els objectius que s’ha marcat i, per tant, fora d’aquestes hores pot fer coses que no tenen res a veure amb l’escola i gaudir de la família, els amics o les aficions que pugui tenir. “Són dues hores i mitja més cada dia, que permeten aprofundir molt més en el coneixement i treballar d’aquesta altra manera perquè els alumnes reflexionin, coneguin, investiguin...”, explica Valero. D’aquesta manera, a L’Horitzó els alumnes no surten amb els tradicionals deures per fer a casa, sinó amb treballs de llarga durada tutelats pels mestres. La intenció és que adquireixin les habilitats i la responsabilitat per desenvolupar més tard, a l’ESO, tesines d’investigació científica.✖

Criança

QUI ES RECORDA DE FOTOGRAFIAR ELS PREMATURS?

El 2015 va néixer una iniciativa solidària, anomenada Dits Petits, que oferia a les famílies de nens prematurs la possibilitat de ser fotografiats amb els seus fills. Unes fotografies que ajuden a fer vincle entre els pares i els nadons hospitalitzats

TRINITAT GILBERT

A un nadó prematur o hospitalitzat ningú no acostuma a pensar a fer-li fotos. “I ho diem per experiència pròpia”, expliquen les fotògrafes Victòria Peñañiel i Mireia Navarro, que juntament amb Manu Mestre van crear el 2015 l’associació sense ànim de lucre Dits Petits (www.ditspetits.org). Per això es van decidir a fer les fotos ells tres, personalment i de forma voluntària, altruista i solidària. I la iniciativa ha estat tan ben acollida que els tres fotògrafs acaben de signar un conveni amb l’Institut Català de la Salut (ICS) perquè tots els hospitals que sol·licitin el servei s’hi puguin adherir.

“Fins ara anàvem als hospitals Vall d’Hebron i Dexeus”, expliquen Peñañiel i Navarro. Quan se’ls va acudir la idea, empeses pel concepte de fer fotografia solidària, els contactes que tenien els van portar a aquests dos hospitals. Així doncs, un cop a la setmana, o de vegades cada quinze dies, els fotògrafs passen matí i tarda a la sala de nounats i hi fan fotografies als nadons i als pares. “Fem tantes fotos com les circumstàncies ens permeten”, continuen explicant. El cas és que, segons com sigui el dia, en podran fer més o menys, perquè les prioritats hospitalàries sempre prevalen davant de les fotografies. Ara bé, “els pares ens diuen que el fet que hi anem a fer-los fotos els fa sentir especials, com més normals dins l’excepcionalitat que estan vivint amb la criatura”, comenten les fotògrafes. El comentari dels pares també és confirmat pels metges, que els han assegurat que les fotografies “reforcen el vincle de pares i fills”, diuen les fotògrafes.

A l’Hospital Dexeus, la metge neonatòloga Roser Porta sosté que “els pares formen part de l’equip de cura dels fills quan són a la sala de nounats juntament amb els metges”, perquè és necessari que hi siguin i hi facin el vincle amb les nadons. “Però esclar, estan espantats”. Ho estan perquè els cables i altres elements tecnològics dificulten que les famílies s’hi sentin tranquil·les. I, per tant, “es necessita que el seu estat d’ànim sigui positiu”. I en aquest

punt és on l’Associació Dits Petits juga un paper bàsic. “Quan els fan fotos, a part que és una il·lusió setmanal que els pares tenen, també els va bé anar mirant com els seus petits van canviant setmana rere setmana”, diu Porta. De fet, hi ha criatures que poden passar fins a quatre mesos o més hospitalitzades i, per tant, tindran les fotos de tot aquell temps. Així que les fotografies es converteixen en un element que ajuda a formar el vincle, la unió, entre la criatura i les famílies.

PODER TERAPÈUTIC

A més, “per poc que els sembli que canvien”, mirar les fotografies i comparar-les amb la criatura els fa percebre l’evolució, diuen les fotògrafes. “En una unitat de cures intensives el món s’atura, la pel·lícula mental que els pares s’havien creat es trunca i els dies s’hi acumulen amb incertesa i angixa”, comenten les dues fotògrafes, que són mares i totes dues hi van tenir fills hospitalitzats. Com també li va passar al tercer fotògraf, Manu Mestre. I aquí és on les fotografies poden tenir un poder terapèutic, perquè per a pares i mares aquell dia serà diferent. “Fins i tot ens han arribat a dir que s’arreglen una mica perquè els anem a fer fotos”, diuen rient les fotògrafes.

Curiosament, la volada que ha agafat la iniciativa ha agafat per sorpresa els fotògrafs. “El nostre objectiu és que les famílies amb nadons hospitalitzats tinguin fotos perquè els serveixin com a record; i partíem d’una associació holandesa que també ho feia. Ara els metges ens han assegurat que les fotografies afavoreixen el vincle, alleugereixen l’angoixa i normalitzen la situació que viuen els familiars amb el nounat”. I això no és poc.

Davant de l’èxit de la iniciativa, el primer pas va ser ampliar la llista d’hospitals on van a fer fotos, de manera que van passar del Dexeus i el Vall d’Hebron a la maternitat del Clínic i a Can Ruti. I ara conclouen: “Amb el conveni signat amb l’ICS, anirem als hospitals que sol·licitin el nostre servei”. ✖

DITS PETITS

TRIBUNA OBERTA EDUCACIÓ: UNA MIRADA GLOBAL

NOEMÍ MAURI

Psicòloga

LDes de sempre el món de l'educació i la infància han estat dues de les meves passions. Suposo que és el principal motiu que em va empènyer a formar-me com a psicòloga infanto-juvenil. La meua dedicació es divideix entre treballar amb nens i adolescents amb diferents problemàtiques personals, familiars i socials, i dedicar-me al món de la psicologia dins l'àmbit de l'educació: durant vuit anys com a psicòloga escolar i psicoterapeuta i fa un temps també com docent a la Universitat de Barcelona.

La confluència de les diferents àrees d'actuació facilita que em qüestionï quins factors promouen una bona atenció a l'infant i fan possible el seu benestar emocional i psíquic. Soc plenament conscient que no és una pregunta fàcil ni de simple resposta, més aviat al contrari: es requereix una mirada global, analítica i sistèmica de l'infant i de l'educació, de les famílies i del sistema polític i social.

Em preocupen les xifres que mostren la persistència del fracàs escolar o un increment dels problemes de salut mental en infants i joves. Per què passa? Per intentar donar algunes respostes, comencem pel principi: el vincle. Segons el psicòleg John Bowlby, el vincle és el llaç afectiu que es forma entre el nadó i la mare o el pare o persona referent, i a través del qual es produeixen sensacions de seguretat, consol i plaer. L'infant, per poder créixer, madurar i desenvolupar-se satisfactòriament necessita estar i sentir-se acompanyat afectivament. Això vol dir tenir una mirada pròxima i còmplice al llarg dels seus progressos i dificultats; implica l'existència d'una persona que l'aju-

di a posar paraules a allò que sent i li passa i que l'estimuli a mediar en els conflictes. Alhora, necessita algú que li ofereixi oportunitats d'aprenentatge estimulants-lo amb preguntes, que potenciï la seva tolerància a la frustració i la capacitat d'esforç i d'espera; que el faci jugar i pensar conjuntament, que li fomenti l'empatia, la resiliència, l'autoestima, la confiança... Però, com tot procés, es necessita temps. De fet, un dels principals neguits i dificultats que mostren les famílies és justament que no poden dedicar prou temps als fills.

Ens trobem que, paradoxalment, mentre perpetuem unes actituds que fomenten la dependència dels fills respecte a l'adult, d'altra banda esperem que aprendran a ser autònoms, responsables i madurs quasi de manera automàtica (com si es tractés d'una aplicació de mòbil). La realitat és que tenim unes famílies molt ocupades a nivell laboral, absorbides, i que presenten marcats símptomes d'estrès i preocupacions significatives. Lluny de culpabilitzar, m'agradaria valorar aquelles famílies que, tot i així, s'esforcen per crear i cuidar el vincle afectiu amb els seus fills i filles.

EL PAPER DELS MESTRES

Més enllà del vincle familiar també cal tenir present l'existència del vincle afectiu dins del món educatiu. Els nens s'estan una mitjana de 6 hores diàries amb els seus mestres. El tipus de relació (vincle) que es desenvolupa entre ells influirà en les inquietuds, curiositats i

aprenentatges que els alumnes mostrin posteriorment.

Actualment a les aules podem trobar 27 criatures de 3 anys amb una mestra; es fa difícil pensar com podran acompanyar i atendre les necessitats afectives, socials, personals i fisiològiques dels alumnes. La feina que realitza un mestre és de vital importància i, per tant, necessita més suport i mitjans per garantir que sigui de màxima qualitat. És primordial que aquell referent educatiu connecti amb l'alumne, conegui els seus neguits, interessos, situacions personals i familiars. Quan existeix el vincle afectiu, aquest encaixa i sincronia entre alumne i mestre, és més probable que la motivació de tots dos sigui més satisfactòria, i això repercuteix positivament en el rendiment i l'actitud de l'alumne. És a través de la motivació que els coneixements prenen sentit i esdevenen aprenentatge significatiu. Com deïem, som davant d'una situació global.✖

**L'infant,
per créixer
i madurar
de manera
satisfactòria,
necessita estar
i sentir-se
acompanyat
afectivament**

Hem de ser pare i mare... i ara què?

Descobreix aquesta i moltes respostes més en aquesta guia per educar amb els millors articles del suplement 'Criatures' del diari ARA.

Ja a la venda a la Botiga de l'ARA: botiga.ara.cat

ara.cat

Els blaus

Quants cops t'ha passat, de treure't la roba i trobar-te un blau a la cama? Aquestes marques apareixen quan ens donem un cop, i de vegades ni ens adonem que les tenim. Avui t'expliquem què són els blaus i per què es diuen així

How long do bruises last?

Most bruises disappear after one or two weeks

Vocabulary

long: llarg
to last: durar
bruises: blaus
painful: dolorós
pain: dolor
to fade: esmorteir-se, desaparèixer

Què és un blau?

Els blaus, contusions o cardenals, apareixen quan ens donem un cop en una part tova del cos, com un braç o una cama. És habitual tenir-ne, sobretot els nens i les nenes, que sovint us feu aquests petits cops jugant, fent esport o aprenent coses noves, com anar amb bici.

Per què ens canvia el color de la pell?

En realitat la pell no canvia de color, sinó que el que canvia és el que hi ha a sota. Quan ens lesionem amb un cop, els vasos sanguinis es trenquen i s'acumulen a sota de la pell. Els vasos sanguinis són els culpables del color blau que veiem.

Com es curen?

Els blaus marxen sols, al cap d'uns dies. No cal que hi fem cap cura, però, com segurament ja deus saber, els primers dies ens poden fer mal si hi fem pressió.

Els blaus són sempre blaus?

Ja et deus haver fixat que aquestes contusions van canviant de color a mesura que passen els dies i es curen. Primer són de color blau fosc, i al final groc pàl·lid. Després, un bon dia, han desaparegut!

Les aplis

TO-FU Oh! Sushi!

Els clients de Tofu Island estan delerosos de menjar sushi. L'infant s'haurà de convertir en un expert *sushi master* per elaborar les comandes en tres tipus de cuines diferents, amb tanta imaginació i wasabi com vulgui. Preu: gratuït. Plataformes: iOS i Android.

Gocco Doodle

Una eina perquè els petits de la casa facin els seus propis Doodles. A partir d'un dibuix incomplet, s'afegeixen línies, colors, moviment i so. Un cop enllestit, es poden fer una foto i el seu Doodle quedarà enregistrat amb el seu rostre i la bandera de la nació que escullin. Preu: gratuït. Plataformes: iOS i Android.

What about the pain?

Bruises are quite painful, but the pain goes away as the color fades

El Racó del Criatures

PER POSAR ANUNCIS EN AQUESTA SECCIÓ O AL SUPLEMENT, CONTACTEU AMB: ROSA BLANCH - RBLANCH@ara.cat - Tel. 656962221

Cap infant sense colònies

campanya solidària

La teva solidaritat donarà oportunitats

Necessitem el teu suport per becar les colònies i els casals d'estiu d'infants en risc d'exclusió social

60 ANYS FUNDACIÓ PERE TARRÉS

FES EL TEU DONATIU

www.peretarres.org/donatus

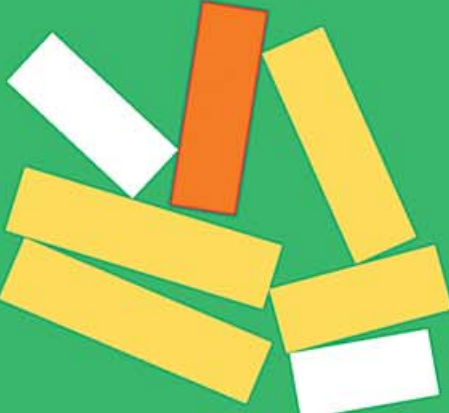
Tel. 93 430 16 06

Envia **PERETARRÉS** per SMS al **28014** i faràs un donatiu d'1,20€

*Servei d'SMS solidari operat per Altira TIC, www.altira.com, i l'Asociación Española de Fundraising, www.aefundraising.org, n.º tel. 902 00 28 08, apt. correus 39058 - 28000 Madrid; vàlid per a Movistar, Vodafone, Orange i Euskaltel

Disseny en família

Jornades de tallers, activitats i exposicions per gaudir en família

9 i 10 de Juny
Dissabte: 11-18 h
Diumenge: 11-14 h

Activitats gratuïtes.
Inscripcions prèvies a la nostra web:
museudeldisseny.barcelona.cat

#dissenyfamília

Museu del Disseny de Barcelona

Pl. de les Glòries, 37-38. Barcelona

Museu del Disseny de Barcelona Ajuntament de Barcelona

L'ESTIU ÉS PER GAUDIR-LO A LA NATURA!

- Casals d'estiu
- Campaments infantils
- Campaments en família

www.cec.cat

Trobar un casal o campament urbà a Barcelona mai havia estat tant fàcil!

Descobreix Reserva online Comparteix

www.afterscool.com #LearningIsFun

10€ DESCOMPTE*

Amb el codi **CRATURES**

***en la 1ª inscripció**

Vàlid fins el 30/06

Apunta't
902 10 40 30
estiu.fundesplai.org

AJUT AL
FINANÇAMENT
DE LES QUOTES

BEQUES
A LES FAMÍLIES

encerta l'estiu
Un estiu per a tothom

Campaments

Des de
200€

Colònies

Una setmana
des de
298€

Camps
de treball

12 dies
des de
290€

Colònies
en família

Una setmana
per a 4 persones
590€

Fundesplai
Fundació Catalana de l'Esplai